

חוק צמצום השימוש במזומן

(התשע"ח-2018)



מיטל אפל

רואת חשבון

בן דוד יוסף 15

באר - שבע 8481546

טלפון: 08-6496027

נייד: 054-5706353

פקס: 153-54-5706353

מייל: meital@apel-cpa.co.il



מטרות החוק

- ✓ מיצוי פוטנציאל גביית המס
- ✓ גביית מס אמת
- ✓ צמצום היתרון התחרותי של העסקים שעובדים "בשחור" על פני עסקים שומרי חוק
- ✓ צמצום האפשרויות לשימוש בכספים שהתקבלו "בשחור"
- ✓ הפחתת התופעות של פשיעה חמורה והלבנת הון

הגדרות

עסקה

מכירה / קנייה של נכס
מתן / קבלת שירות

מחיר העסקה

תמורה שסוכמה לרבות מע"מ, מס קניה
והוצאות נלוות

שירות

כל עשייה בתמורה שאינה מכר, למעט
תמורה הניתנת כשכר עבודה

הגדרות

שכר עבודה

לפי ההגדרה בחוק הגנת השכר
כל תשלום המגיע לעובד עקב ובמשך עבודתו

שיק

לפי סעיף 73 לפקודת השטרות
שטר חליפין משודך על בנקאי ובר פירעון

תשלום בשיק

סכום המשולם / ניתן בשיק

הגדרות

מזומן

שטרי כסף, מטבעות, מט"ח

תשלום במזומן

סכום המשולם / הניתן במזומן, למעט הנמוך
מבין אלה:

1. סכום בשיעור של 10% ממחיר העסקה /
המתנה / התרומה / ההלוואה

2. הסכום הנקוב בתוספת הראשונה - 11,000
ו - 50,000 לפי העניין

עיקרי החוק

את מי החוק מגביל	התשלום במזומן בוצע עבור:	סוג הפעולה עליה חלה ההגבלה במזומן	ההגבלה תחול כאשר מחיר העסקה גבוה מ -
בעל עסק	עסקה במסגרת פעילות עסקית	שלם ולקבל תשלום	11,000
אדם פרטי	עסקה עם תייר	לקבל תשלום	55,000
אדם פרטי	שכר עבודה, תרומה, הלוואה (הערה 1)	שלם ולקבל תשלום	11,000
אדם פרטי	מתנה (הערה 2)	שלם ולקבל תשלום	50,000
אדם פרטי	עסקה בין שני אנשים פרטיים	לקבל תשלום	50,000

הערה 1:

ההגבלה לא תחול על הלוואה שנותן גוף פיננסי מפוקח בשנים 2019-2020 ההגבלה לא תחול על גמ"ח

הערה 2:

ההגבלה לא תחול על עסקה בין קרובי משפחה

אפל מיטל, רו"ח

עיקרי החוק

הגבלות על עוסק בשימוש בשיקים

- ▶ החוק אוסר על עוסק לקבל או לתת שיק פתוח
- ▶ על מנת להסב שיק חייב לכלול שם ות.ז. של המסב
- ▶ אסור להסב שיק בסכום הגבוה מ - 10,000 ש"ח יותר מפעם אחת

הגבלות על אדם פרטי בשימוש בשיקים

- ▶ החוק אוסר לקבל או לתת שיק פתוח בסכום העולה על 5,000 ₪.
- ▶ על מנת להסב שיק בסכום הגבוה מ - 5,000 ₪ חייב לכלול שם ות.ז. של המסב
- ▶ אסור להסב שיק בסכום הגבוה מ - 10,000 ₪ יותר מפעם אחת

תחולת החוק

החוק נכנס לתוקף ביום 01.01.2019
עד ליום 01.10.2019 לא יוטלו סנקציות מתוקף החוק
יוטלו התראות בלבד (יהיו סנקציות על עבירה חוזרת)

החוק לא יחול על:

(1) הסכמי הלוואות ועסקאות שנכרתו לפני 01.01.2019
למעט עסקאות מתמשכות לקבלת שירות או מכר של
זכות שכירות

(2) שיקים שהופקדו למשמרת לפני 01.07.2019

(3) בשנים 2019 - 2021 החוק לא יחול על תושבי האזור

(בהתאם להגדרה בפקודת מס הכנסה) ותושבי
הרשות הפלסטינאית שאינם מחזיקים באזרחות

ישראלית

תחולת החוק

הסכומים הקבועים בחוק צפויים להתעדכן
החל מ - 1.1.2020 או במועד מאוחר יותר
העדכון צפוי להיות ל - 6,000 ₪ ול - 15,000 ₪
בהתאמה

השינוי מותנה ב:

” קביעה בצו של שר האוצר

” בהסכמת שר המשפטים

” בהסכמת נגיד בנק ישראל

” באישור ועדת החוקה

הבהרות ודגשים:

מחיר מלוא העסקה יקבע ללא קשר לגובהו של כל תשלום

❖ מכירה של מספר נכסים

1. מחיר עסקה עבור כל נכס בנפרד

2. מכירת הנכסים כמקשה אחת = עסקה אחת

❖ תשלום תקופתי (ריטיינר, שכירות וכו')

כל תשלום יחשב כעסקה עצמאית

❖ פיצול עסקה באופן מלאכותי יחשב לעבירת

"מרמה"

הבהרות ודגשים:

עסקת מזומן

כגון: הפקדה, משיכה, העברה, המרה של מזומן
לא יראו את המזומן כחלק ממחיר העסקה

תשלום במזומן לגביו החוק לא יחול

- רשות מרשויות המדינה (הקבועים בצו).
- בין קרובי משפחה, למעט בעניין שכר עבודה

קרוב - בן זוג, הורה, הורה הורה, בן, בת, אח או
אחות וילדיהם, נכד או נכדה, ובני זוג של כל
אחד מאלה, אדם אחר הסמוך על שולחנו

הבהרות ודגשים:

תשלום בשווה כסף

תשלום בשווה כסף יחשב כתשלום במזומן

תיעוד על ידי העוסק

עוסק חייב לתעד את אמצעי התשלום ששימש אותו
להעביר או לקבל תשלום

אכיפה וענישה

החוק מטיל אחריות זהה על שני הצדדים, הנותן והמקבל

רשות המיסים אמונה על אכיפת החוק
האכיפה תתבצע בין היתר על ידי מחלקות ניהול ספרים

החוק מטיל אחריות כמעט זהה על הבנקים לאכוף את
החוק והוראותיו, בעת הפרה, גם הם יהיו חשופים
לסנקציות המופיעות בחוק (החל מיום 1.7.2019)

אכיפה וענישה - אדם פרטי ועוסק

ענישה אזרחית

עיצום כספי / קנס

גובה הקנס מותנה בגובה הסכום של העבירה

- ▶ 15% כשהסכום עד 25,000 ש"ח
- ▶ 20% כשהסכום בין 25,000 ש"ח ל - 50,000 ש"ח
- ▶ 30% כשהסכום מעל 50,000 ש"ח

אכיפה וענישה - אדם פרטי ועוסק

זכות ערעור על הטלת עיצום כספי

ניתן לערער בכתב תוך 45 ימים ממסירת ההודעה למפר (ניתן לזמן את המערער לשימוע)

זכות ערעור שניה לבימ"ש שלום

במקרה בו הערעור הראשון נדחה ניתן יהיה לערער פעם נוספת לבית משפט השלום תוך 30 ימים מהחלטת המנהל

הפרה חוזרת

הפרה נוספת בתוך תקופה של שנתיים מהפרה קודמת סנקציה - בנוסף לעיצום הכספי בגין העבירה החדשה תהיה תוספת בגובה סכום העיצום הכספי של העבירה הקודמת

אכיפה וענישה - אדם פרטי ועוסק

ענישה פלילית

- אם הוטל עיצום כספי, כתב אישום יוגש רק בהתברר עובדות חדשות, והעיצום ששולם יוחזר
- ניתן להגיש כתב אישום במקום להטיל עיצום כספי
- העונש הפלילי יהיה קנס שלא יפחת מהעיצום שהיה מוטל, ובנסיבות חמורות של "מרמה" או "רישום כוזב"
- עונש מאסר של עד 3 שנים

בעיות וקושי ביישום החוק

- ▶ כיצד עוסק ידע כי מבצע עסקה מול תייר?
- ▶ חובת ניהול חשבון בנק
- ▶ חיוב עוסקים בהחזקת אמצעים לסליקה אלקטרונית
- ▶ גניבת שיקים / כרטיסי אשראי
- ▶ תשלום דרך טלפון נייד
- ▶ פלטפורמות דיגיטליות
- ▶ עידוד פשיעה בתחום הסייבר
- ▶ הגדלת תלות הציבור בתאגידי בנקאיים

השפעת החוק על העובדים

- העובדים בישראל, ללא קשר לאזרחותם, שמרוויחים מעל סכום של 11 אלף ש"ח יקבלו את שכרם באמצעות העברות בנקאיות
- שכר העובדים ישולם פעם בחודש ולא פעם בשבוע
- כל עובד בישראל יהיה חייב לנהל חשבון בנק
- יהיה קשה יותר להעסיק עובדים "בשחור"
- לרשויות המס יהיה קל יותר לאכוף את החקיקה בתחום העבודה

השפעת החוק על סעיף 73 לחוק מסמ"ק

- ▶ הצהרת רוכש על מקורות המימון לרכישה בצרוף אסמכתאות (שהות להמצאת הפרטים עד חצי שנה מקבלת הנכס)
- ▶ מסמ"ק ינפיק אישור מיסים לטאבו רק לאחר המצאת המידע על מקורות המימון, כך שאי מילוי הוראה זו ימנע רישום של זכויות הרוכש בנכס.

טיפים לעובדים

**קיימים ענפים במשק בהם נהוג לתת טיפים
מלצרים, מדריכי טיולים, נהגים וכדומה**

▶ בכפוף לחוק המזומן במקרה בו שכר העבודה
החודשי של העובד עולה על 11,000 ש"ח (כולל
טיפים), אסור למעסיק לשלם לעובד את שכרו או
כל חלק ממנו, במזומן (וזאת החל מהשקל
הראשון!)

▶ הטיפים יתקבלו למעשה בקופת המעביד ויהיו
חייבים בניכוי מס במקור לפי הוראות פקודת
מס הכנסה

▶ רשות המיסים הודיעה ביום 24.12.2018 כי
פתרון סוגיית המע"מ שעל המעסיק לשלם בגין
הכנסות מטיפים ידחה עד ליום 31.3.2019

טיפים למלצרים

- ▶ ביום 18.1.2019 פורסם חוזר מעסיקים 1478 של המוסד לביטוח לאומי "הכנסות מתשר בענף המסעדנות" הכולל הנחיות חדשות לגבי חיוב בדמי ביטוח לאומי וביטוח בריאות בהקשר לטיפים של המלצרים
- ▶ תחולת הוראות החוזר החל מיום 1.1.2019
- ▶ עמדת המוסד לביטוח לאומי היא כי כל תשר כספי בענף המסעדנות ייחשב כהכנסה השייכת למסעדה
- ▶ התשר ייחשב כהכנסת עבודה ללא תלות באופן תשלומו, בין אם נרשם בספרי המסעדה ובין אם לאו
- ▶ המוסד לביטוח לאומי יחשב גמלאות על בסיס ההכנסה בפועל (כולל טיפים)

טיפים למלצרים

- ▶ כל הכנסה של מלצר מתשר היא למעשה הכנסת עבודה ממעסיקו
- על הכנסת עבודה זו חלים כל דיני העבודה הרלבנטיים ובין היתר:
 - ▶ דמי שעות נוספות
 - ▶ דמי מחלה
 - ▶ פיצויים
 - ▶ זכויות סוציאליות
 - ▶ שכר מינימום
 - ▶ וכיוצא באלה

סנקציות צפויות בנושא הטיפים

- ▶ שומות חיוב בביטוח לאומי
- ▶ שומות חיוב ממס הכנסה
- ▶ פיצוי המוסד לביטוח לאומי בגין קצבאות, כולל קצבאות עתידיות
- ▶ תשלום קצבאות חלף למוסד לביטוח לאומי לפי סעיף 369 לחוק הביטוח הלאומי
- ▶ סנקציות קשות אחרות

חוק צמצום השימוש במזומן

(התשע"ח-2018)



מיטל אפל

רואת חשבון

בן דוד יוסף 15

באר - שבע 8481546

טלפון: 08-6496027

נייד: 054-5706353

פקס: 153-54-5706353

מייל: meital@apel-cpa.co.il



תודה על ההקשבה